

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 120 Lei		
Pe un pătrar de an 60 Lei		
Un număr 5 Lei		
Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei		

ZECE MAI

SĂRBĂTOAREA NEAMULUI ROMÂNESC.

Patria este expresia eternității insului în lume.

Fiecare om se simte legat de patrie ca de ceva sfânt. Nostalgia patriei îl însoțește ca propria-i umbră din leagăn până la mormânt. Înfățește în clipele de șovăire, îl mângăie cu duioșia ei și dă un sens înalt existenței lui de pe pământ.

Precum aghiasma purifică și sfințește, așa ideea de patrie îmbăiază inimile omenești, pe care îi nimbează cu aureola nemuririi.

Câți eroi nu naște patria, câte vrednicii nu cresc și se întăresc la sânul ei de mamă?

La Termopile odinioară un rege erou a vecinicit în formă clasice jertfa pentru patrie. Deunăzi o mână de popor din regiunile nordului european primind botezul sângelui, a trecut pragul legendei cu dragostea de patrie în suflet.

Patria este cununa vredniciilor unui neam, dobândită în luptă cu toate adversitățile din lume. Căci nu numai generalii dar și oamenii de știință, marii artiști și creatori geniali trudesco la dăltuirea gloriei pentru patrie.

Pentru această glorie, a cărei strălucire acoperă toată umbră nevolniciilor din trecut, a răsărit pe orizontul patriei noastre române ziua de zece Mai. Hotar pururea pomenit, de aci pornesc izvoarele unui traiu național și omenească, demn de jertfele trecutului nostru; de aci primim, clipă de clipă, fiorul mândriei noastre genuine!

Această mândrie, miruită cu mireasma aerului ozonat de munte, cu reavănul văilor mănoase și cu clarul cristalin al apelor este fruc-

tul înfrățirii Românului cu natura, cu munții din cuprinsul țării, cu falnicii brazi, înalți, vârtoși, rezistenți la toate! Din aceste resurse naturale își croește drum fecund și viguros geniul românesc!

Primația contactului direct cu natura ne-a făcut pe noi românii mai puternici decât vremurile și decât cei conjurați cu vremurile împotriva noastră. . .

Cine și-l poate imagina oare pe Român privind cu indiferență cum altul îi mână oile, îi taie copacii din pădure, îi ară țarina sau îi preface casa în hambar ori în atelier? . . . Cine și-l poate imagina trădător de țară, sperjur-comunist sau socialist?!

Cine nu cunoaște modestia Românului în toate, modestie dusă la extrem, în care se ascunde un puternic simț de prevedere, tâlc al legăturii lui cu un viitor fără de sfârșit?

Nu, Românul este legat prin mii de forțe de glia lui, de casa lui și a părinților lui — el nu poate trăi fără libertate, fără un ideal mai înalt.

„*Libertatea*, cu corolarul ei în viața unui popor, *independența*, țin de natura spirituală a unui neam”, — și oare Neamul Românesc nu are această garanță în originea lui, în vigoarea lui, în virtuțile rasei și ale spiritului lui?

Zece Mai, sărbătoarea Neamului Românesc, tocmai aceasta ne arată.

Odată mai mult, astăzi în mijlocul atâtor pericole, noi trebuie să ni-o reamintim și să o murmurăm ca pe o sfântă rugăciune.

Nu trebuie să ne audă altul, Dumnezeuul îndurărilor cunoaște rugăciunea noastră!

TOMA.

În faptul dimineții celei de a treia zi, imaginea morții, care pustiise sufletul apostolilor, se destramă ca un coșmar.

Panica se risipește încetul cu încetul și se restabilește comunitatea ucenicilor grav turburată în acea fatală noapte, a trădării Domnului. Sunt iarăși toți adunați, — inclusiv Petru, care din noaptea căinții și a plânsului amar, năzuia spre a doua chemare. — Numai trădătorul nu are nici o putință de reabilitare. După cea a trăit groaznică senzație a golului, a prăpastiei lăuntrice, urmărit de croncănitul sinistru al propriei lui existențe, Iuda din Kerioth, își sfârșește viața de pelerin lugubru, spânzurându-se...

În ziua întâia din săptămână, Iisus descinde în mijlocul ucenicilor săi cu salutul: „pace-vouă!“ Pace vouă! Cași cum nimic extraordinar nu s'ar fi petrecut. Nu ceartă pe nimeni, nici pe osânditorii Lui, nici pe Petru care s'a lăpădat, nici pe Iuda care L-a vândut. Pe toți i-a iertat și fiecăruia a avut ceva să ierte. A imputat doar necredinții și impietării inimii lor de a crede în învierea Lui. Deaceea Iisus le-a arătat mâinile și coasta sa, a mâncat în fața lor, ca toți să vadă și să creadă că nu văd „duh“, că nu este vis, nu este o halucinantă reproducere a simțurilor obosite de așteptare, ci Domnul însuși, în realitatea trupului cu care a suferit pe cruce. Și ucenicii cred. Cred cu toții în realitatea învierii, afară de Toma Germanul, care lipsise la prima arătare a Domnului.

Absența lui Toma cași îndoiala lui în urma mărturisirii colegilor săi despre învierea învățătorului lor, nu este lipsită de o înaltă semnificație în ordinea providențială.

Și alți ucenici — de frică și de mirare — s'au îndoit de învierea Domnului (cf. Mat 28, 17) dar cuvintele lui Toma: „dacă nu voiu vedea, în palmele lui semnul cuelor, dacă nu voiu pune degetul meu în semnul piroanelor și dacă nu voiu pune mâna mea în coastele lui nu voiu crede“ (Ioan 20, 25) au devenit de o clasică notorietate.

„Toma“ este simbolul îndoelii.

În realitate Toma, ucenicul Domnului, este sortit a întrupa credința verificată prin simțuri, prin mijloacele cunoașterii empirice. Prin Toma se întrevăd — oricât de palide — unele mijloace ale științei de a verifica adevărurile care depășesc ordinea firii noastre. Din haos și îndoială nasc problemele mari și tendințele de a cuceri adevărurile înalte ale existenței noastre. Pentru a

ajunge însă la astfel de rezultate, îndoiala umană trebuie să aibe o psihologie ca cea a lui Toma.

Învierea Domnului nu este pentru Toma un fapt divers ci problema determinantă a întregii lui atitudini față de Iisus Hristos. Deaceea el nu vrea să alunece ușor spre credința necontrolată, el vrea să autentifice adevărul învierii Domnului, în propriile-i simțuri. El vrea să știe că Iisus este același pe care l-a cunoscut înainte de răstignire — despre care Iudeii necredincioși răspândesc șvonul că a fost răpit din mormânt. — El vrea să așeze învierea pe temelii sigure. Deaceea Toma nu neagă posibilitatea învierii Domnului. Nu neagă apriori ceea ce n'a desmințit experiența sau posibilitatea logică — și pentru ce ar fi imposibilă învierea Domnului în cugetarea lui Toma, când el văzuse pe Iisus înviind pe alții din morți? — Toma nu pornește dela prejudecăți ci el dorește cu toată ardoarea sufletului să confirme un adevăr care există afară de el. Acesta este un amănunt important în psihologia îndoelii lui Toma. El cere probe sigure pentru convingerea intimă și sinceră iar nu pentru a trage la îndoială învierea Domnului.

Îndoiala lui Toma precede dela o „bună credință“.

Între necredința lui Toma și cea a Fariseilor de pildă, este o deosebire fundamentală — nu numai sub raportul consecințelor ci și al psihologiei necredinței — Toma vrea să se convingă de adevăr din ardoarea sufletului, Fariseii îl reneagă pe Iisus pentru a-l osândi și îl reneagă mereu pentru a face și pe alții să-l renege. În necredința Fariseilor nu este nici o posibilitate de a recunoaște divinitatea lui Iisus chiar dacă ea este atestată de fapte minunate — că învierea din morți — căci, dacă și sunt necesități uneori să recunoască măreția unei fapte a lui Iisus, Fariseii îl acuză că lucrează cu Belzebul (Mat. 12, 24).

Toma însă așteaptă cu înfrigurare momentul să exclame și să proclame adevărul. Deaceea când apare Insuși Domnul în fața lui Toma, când mâna lui tremurândă se întinde spre ranele necicatrizate ale piroanelor, inima lui e inundată de căldura credinței și glasul lui înfricoșat se prăbușește la picioarele Domnului înviat din morți: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!“

Este deci, Toma, începutul negativismului în sânul primei comunități creștine? Nu! Mai mult chiar. Toma este o formidabilă replică dată tuturor necredincioșilor teoretici, scepticilor și pozitiviștilor moderni, care se îndoesc de orice, neagă orice, cu o afirmație apriorică — de falsă valoare — nu există Dumnezeu. Chiar dacă așa vedea pe Dumnezeu și tot n'ași crede! —

cam în acest sens se exprima cândva clasicul sceptic și zeflemist Voltaire.

Este adevărat, că Domnul ceartă blând pe Toma pentru atitudinea sa și ferește pe „cei ce au crezut și n'au văzut“ pentru că adevărurile supranaturale nu se supun și nu se găsesc pe cale experimentală, nici pe linia gândului pur ci se descoperă mai ușor într'o mistică înfiorare de suflet — prin credință. Și credința este un fel de știință: aceea de a căuta pe Dumnezeu.

Totuși, când îndoiala izvorește din ardoarea sufletului, de a găsi cât mai multe temeiuri pentru credințele sale, desjugată de toate falsele judecăți, nu nimicește credința ci o sporește prin rezultatele la care ajunge. **Marcu Bănescu.**

O biserică pe Muntele Mic.

Muntele spre care ne-am obișnuit să vedem alergând numeroși turiști cu specifică lor veselie, acelaș, pe care îl vedem zilnic, când râzând scâldat în strălucirile razelor de soare, când posomorât ascunzându-se sub glugile norilor suri; *mezimul* Țarcului trufas ce-și ridică pleșuvii umeri cu semeție pururea rece și neprimitoare; Muntele Mic, cel dintâiu „*cruciat*“ al înălțimilor Bănățene, are astăzi un giuvaer scump, un izvor al Darurilor: o sfântă biserică.

S'a realizat și aici la 1500 m. înălțime, concretizarea închinării lui Dumnezeu în Duh și în Adevăr sub chipul unei biserici ce domnește de-asupra brazilor, a dealurilor împădurite și a vălilor ce se văd așternute ca un fund de mare la poalele îndepărtate ale înălțimilor.

Istoria primii cu sete în filele ei dornice de realizări sfinte picătura de sudoare a celor ce au gândit și s'au ostenit la realizarea și sfințirea acestui dumnezeesc lăcaș: „sfințitu-s'a acest dumnezeesc lăcaș în zilele Prea Înălțatului Rege Carol II al Românilor prin rugăciunile Prea S. Sale D. D. Dr. Vasile Lazarescu Episcop al Caransebeșului în anul Domnului 1940. Este cea dintâiu pisanie de lăcaș dumnezeesc la așa înălțime în tot Banatul și vor străluci aceste cuvinte în fraze tot mai strălucitoare tâlcuind ochilor mirați ce vor ceti, iată însuflețire a inimii a stăpânit pe aceia cari cei dintâiu au voit să însuflețească aceste locuri mai ales prin ridicarea unui lăcaș duhovnicesc. Se mai cuprinde în aceste cuvinte întreaga bucurie ce a stăpânit muntele în ziua cimentării în una din stâncile sale a sfințelor moaște „cari mai tari ca stânca chiezușuesc neclintirea bisericii și a neamului în fața băntuelilor lui Veliar“ (cuvintele din cuvântarea S. S. Sale la sfințirea acestui sf. lăcaș).

E atât de simbolic actul acesta că nu ajung pagini întregi de a-l descrie, iar despre desfășurarea lui însemnările noastre ar părea simple notițe de școlari fără dexteritate.

Cine poate descrie sentimentele ce ne-au cuprins la auzul sunetului celor 3 clopote din turnul înalt și ascuțit al bisericeții, atunci când Prea Sfinția Sa se apropia de prитоarele ei uși! Am privit atunci și crucea cea mare înfiptă în stâncile muntelui; și crucea părea însuflețită de cinstiri nevăzute în solemnitatea ce cuprinsese muntele.

Era ceasul de inserare când soarele căzut în fundul vinețiu al văilor trimetea scânteeri roșiatice înspre intrarea bisericii, pe când în ea se aprindeau cele dintâi scânteeri de candelă și lăcrimau în rugăciune cele dintâiu lumini de ceară la slujba Priveghierii pentru serbarea de mâine zi. Se adunaseră aci toți oaspeții muntelui mic și asistența a fost una din cele mai alese: Dl. Primar al Timișorii Dr. C. Baran, Dl. Dr. Daminescu, Dl. Dr. Meda, Dl. Dr. Mercea, Dl. Dr. Baltă, Dl. Insp. Nedelcu dela Straja Țării, Dl. Radoslav, Dl. Dr. Repede, Dl. colonel Dumitrache și alți intelectuali din Banat.

În fruntea tuturor Ierarhul nostru, Stăpânul duhovnicesc al Banatului Prea Sfințitul Vasile venit aci pe munte să pecetuiască acest act de vovodală amantire.

Și era nespuse de plăcut să vezi bisericuța tixită de credincioși îmbrăcați în haine obișnuite turiștilor ce se închinau spre acelaș altar, în aceeaș însuflețire și să te convingi că haina turiștilor nu împiedică întru nimic ca cel ce o poartă să aibe inima caldă de credință și evlavie.

În gândul meu îmi venira cuvintele Psalmistului: „adusu-mi-am aminte de Tine Doamne din pământul Iordanului și al Ermonului, din *munte mic* (Psalm 41, v. 5) ce mare adevăr, ce potrivire minunată: rugăciunile se înălțau dela această înălțime din gurile și inimile tuturor: „în glasul bucuriei și al sunetului ce prăznuia“ (aceiaș psalm) ziua Invierii și sfințirea bisericii.

În ziua sfințirii muntele a pregătit decor senin și strălucit de soare. P. S. Sa asistat de P. P. O. O. Părinții Administrator Protopr. Isaia Suru și Arhidiaconul Teodor Roșca, Ieromonahul Iustinian și Filaret, în prezența aceluiași distinși oaspeți purced la sfințirea bisericii. În genunchi, la așa înălțime rugăciunea este mai firească, cadul mai prielnic. Iamiresmată cu sfințenie de rugăciuni și ungere sfântă, cimentată cu sfințele moaște, bisericuța de pe Muntele Mic primește binecuvântarea celei dintâiu Liturghii și dorește dumnezeieștile. Taine ale sfintei Euharistii, acum pentru întâia oară în bisericuța cu hramul sf.

Prooroc Ilie Tesviteanul, care în munte oarecând a adus jertfă aprinsă cu foc din ceriu pentru căldura credinții și evlaviei.

Are și acest eveniment un tâlc pentru misiunea bisericești depe Muntele Mic și P. S. Episcop și ctitorii ei au înțeles și au contribuit la realizarea lui. Focul ceresc al dumnezeieștilor Taine va înflăcăra multe inimi și va curăți multe patimi, va încălzi și va lumina obidirea celor mici, va pleca mândria celor depărtați de biserică sub epitrahilul ei duhovnicesc și va îndemna pe ceice urcă muntele să-și aducă aminte de Proorocul ce zice: „la munți suflete să ne ridicăm, mergi acolo de unde vine ajutorul“...

A fost pilduitoare acestei înțelegeri cuvântarea părintească a P. Sfințelului Episcop Vasile ce a ținut-o la finea sf. Liturghii arătând însemnătatea târnosirii acestui sf. lăcaș în preajma crucii ce i-a premers prin ridicarea ei acum 5 ani.

Și în fapt rostul bisericești fu văzut chiar atunci: se umpluse biserică de lume și era și pe scări ascultând, fiind minunat a vedea haina ciobănașilor de prin munți și a locuitorilor din apropiere cari au venit cu mic cu mare să ia parte la acest eveniment.

Cine-i va opri pe aceștia să se adape dela acest izvor minunat!

Dumnezeiasca slujbă luă sfârșit cu imnul cel mai de biruință al Bisericii creștine: „Hristos a înviat“ care umplu de daruri și însuflețire întreaga asistență.

După sf. Liturghie urmă o agapă de recepție în localul pensiunii „Bella Vista“ la care n'au lipsit obișnuitele toasturi și urări ce au avut deosebitul rol de a face cunoscute atât gândurile și înfăptuirile ctitorilor cât și planurile lor de viitor, dar mai ales au scos la iveală faptul că la baza înfăptuirilor de pe Muntele Mic stă conștiința misiunii ctitorilor: a D-lui Ing. Micloși, a D-lui Primar Dr. C. Băran și grija, rugăciunile și binecuvântarea P. Sfințitului Episcop Vasile Lazarescu.

Acestea le spunem nu din convenabila laudă bine obișnuită la asemenea ocazii, ci din convingerea unanimă ce naște în sufletul fiecăruia care ar încerca să urce muntele și să vadă minunatele realizări de acolo, să privească ochii sinceri și fața plină de bunăvoință a celor poameniți aci.

Iar sporul preliminarului făcut azi este acesta: dacă un munte a făcut amici, o biserică pe munte va înfrăți în limbă în neam și în credință.

Să ajute Prea Bunul Dumnezeu.

Ieromonah Iustinian.

Rolul preoțimii în viața popoarelor.

de: **Preotul Gh. Cotoșman.**

(Continuare)

Tot ce găsim bun, nobil și înălțător la diferitele popoare se datorește în primul rând preoțimii. În special în domeniul *cultural*, rolul preoțimii a fost *determinant*. Cultura intelectuală și morală, teologia și filozofia, știința și arta, la izvoarele lor au fost de esență religioasă. Preoții au pătruns nu numai misterele dumnezeirii ci și pe cele ale științei profane.

Primele cărți au fost cărți de legiuiri și de învățături religioase morale și de slujbă rituală divină, scrise și cetite de preoți în temple, sinagogi și biserici. Prima poezie și cântare a fost de esență religioasă, exprimând raportul dintre om și ființa infinită, cum ar zice Tolstoi.

Preoții citeau și interpretau Legea și Evanghelia, în templu și biserică. Preoții erau educatorii și dascălii poporului, pe care-l inițiau în tainele cetitului Legii, fie că ea se numea Rig-Veda, fie Coran, fie Legea lui Moisi și Proorocii, fie Evanghelia Mântuitorului Iisus Hristos. Preoții erau legiuitorii și tot ei erau judecătorii poporului. Adeseori, când interesele neamului lor cereau, preoții erau capii conducători în războaie. Cruciatele, cari au pus pe picior de războiu întreaga lume catolică din Apusul și Centrul Europei contra mahomedanilor, au fost inițiate, predicate și susținute de papa Urban II secondat precum se știe de călugărul Petru Eremitul din Amiens.

La noi, la România, găsim în veacul XVI pe vlădica Teodor în Banat, probabil dela Caransebeș pornind în fruntea unei oștiri contra Turcilor. „Un preot român conduce contra cetății Deva, în Dec. 1552, vreo 600 Turci și 400 Tătari. Popa *Todor* din Sângiorzul Bistriței, în vremea lui Mihai Viteazul, lupta în fruntea credincioșilor săi, apoi popa *Gheorghe* din Ciurila, în 1659-60 iarna, ca comandantul celor 600 ostași, cu cari lupta la Sibiu contra lui Barcsai, atacă și prădează Deva și Hunedoara, trece pela Baia-de-Criș, Beiuș, Oradia, apoi Zlagna și Aiud, pretutindeni luptând cu vitejie de admirat în contra Turcilor, ca partizan al principelui Rákoczy“. ¹⁾

Un episcop român, probabil *Ioan Cernea* dela Vad, ia parte în 14 Ianuarie 1605 la asediul cetății Sătmarului „apărată cu îndârjire de Ștefan Bocskay“. ²⁾ Pe acest vlădică războinic, con-

1) Ștefan Metes: Istoria Bisericii și a vieții religioase a Românilor pag. 474.

2) Idem p. 183.

temporanul Szamosközy, ni-l prezintă astfel: „Era un episcop românesc în cetate, despre a căruia vitejie toți s'au minunat. Acesta a prins un mare paloș nemțesc în amândouă mâinile și încătrău da, mulți cădeau de mânia lui, nici da înzadar, și totdeauna nimerea; mai pe urmă l'au împușcat tocmai prin mijloc, și așa a murit. Episcopul acesta a fost la Basta în Cluj, era om mic, cu părul lung, și avea bătă argintată“.

La popoarele catolice din apusul Europei au luat ființă chiar așa numitele *ordine militare* ale Bisericii, compuse din *cavaleri monahi*, cari pe lângă juruințele monastice își luau angajamentul să lupte împotriva necredincioșilor. Dintre aceste ordine călugărești, conduse de un pronunțat spirit războinic pentru credința catolică, amintim pe: Ioaniți, Templieri (înființate la 1118) și pe Teutoni (inf. 1190). Cu aceștia din urmă are de luptat Ștefan-cel-Mare în anul 1467, punându-i pe fugă, cu întreaga oaste ungurească, în acărei soldă se aflau. Iar la finea veacului următor (18 Oct. 1599) la Șelimbăr, conducătorul oastei ungurești, Andrei Bathory, principele Ardealului, fost *cardinal* al Poloniei, în lupta contra lui Mihai Viteazul, cade decapitat de un secui. Am putea aduce un noian de exemple pentru a dovedi că preoțimea creștină a stat totdeauna nu numai în slujba oștilor cerești, ci și'n a celor pământești, când interesele naționale erau periclitare. Poetul nostru Mureșanu fixează pentru totdeauna acest rol însemnat al preoțimii noastre, când scrie în versul său într'aripat: — „*Preoți cu crucea 'n frunte, Căci oastea e creștină, Deviza-i libertatea și scopul ei preasfânt*“.

Rolul preoțimii nu se mărginește numai la atât. Ei erau *doctorii*, tămăduitori ai boalelor trupești, și tot ei erau *sarmaciștii*, preparatorii tuturor leacurilor. Ei erau *filozofi*, dar tot ei erau *indrumătorii* poporului și'n ceea ce privește lucrarea și cultivarea pământului. Ei au fost primii *arhitecți* ai templelor și altarelor. Din rândurile preoțimii s'au recrutat cei dintâi și cei mai renumiți artiști: *pictori*, *sculptori*, *cântăreți*, etc.

Am putea spune, fără să fim desmințiți de istorie, că *n'a rămas domeniu de activitate culturală, artistică, națională, socială și economică, în care rolul preoțimii să nu fi fost determinant*.

La popoarele primitive, ca și la cele situate pe o treaptă înaltă de cultură, din Orient și Occident, până azi, *preoțimea își menține autoritatea sa și rolul ei conducător, fecundând toate domeniile vieții publice*.

Ș T I R I

Hirotesire de protopop. Prea Sfințitul Părinte Episcop a hirotesit Miercuri, în 8 Mai a. c., protopresbiter pe preotul *Dr. Nicolae Iorgovan* ales și confirmat protopop al Bocșei-montane. Hirotesirea s'a făcut în cadrul sfintei liturgii în capela episcopoească; la sfârșitul sfintirii P. S. Părinte Episcop a desvoltat textul biblic *luminătorul trupului este ochiul*.

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte Episcop a învrednicit cu darul preoției pe candidatul *Ilie Terfaloagă* numit preot în *Coronini*.

Ziua de 10 Maiu în Caransebeș s'a sărbătorit în chip deosebit de înălțător. Dimineața s'au ținut serbări școlare, la orele 11 s'a oficiat un serviciu divin de mulțumită în biserica noastră catedrală pontificând P. S. Părinte Episcop Vasile asistat de 4 preoți și 1 diacon. La finea serviciului, la care au participat toate autoritățile și numeros public, P. S. Sa a tălmăcit senzul sărbătorii, care este prin eselență sărbătoarea libertății și independenței poporului român. O dinastie înfrățită cu poporul nostru a făcut ca astăzi 10 Maiu să fie sărbătorit într'o Românie Mare și puternică, înțelept condusă de Regele Carol II. Soldaților, premilitarilor și școlărilor aliniați alături de biserică le-a vorbit cu însuflețire maiorul S. Dragulescu, comandant al Garnizoanei.

După aceasta a urmat defilarea iar seara retragere cu torțe.

Consistor plenar s'a ținut joi în 9 Mai a. c., S'au promulgat concluzele Adunării eparhiale și s'au luat jurământul membrilor nou aleși în Consiliul eparhial.

Episcopia Timișorii și-a ținut întâia Adunare eparhială Duminecă în 5 Maiu a. c. După validarea alegerilor Adunarea s'a ocupat de rapoartele prezentate de Consiliul eparhial provizor, a făcut apoi alegerea de consilieri referenți în persoana păr. protopop I. Geția pentru secția administrativă bisericească, Dr. St. Cioroianu pentru secția culturală — ambii colaboratori ai foii noastre pe cari îi felicităm călduros — și a Protopopului Iosif Goanță din Belinț pentru secția economică.

Distincție. Prea Sfințitul Părinte Episcop a distins de sărbătorile Paștilor din acest an pe preotul Ștefan Sperchez din Petrovasela cu dreptul de a purta brâu roșu. Felicitări!

Danie. Dl director al Comunității de Avere Ștefan Bornuz, membru în Adunarea eparhială și în Consiliul a confecționat un scaun arhieresc în valoare de 10.000 Lei pentru biserica noastră Catedrală. Fie-i jertfa bineprimită și în Cer cum bine au primit-o și ctitorii bisericii!

Jertfă curată se poate cualifica gestul școlărilor ortodoxi din Visag care pe banii lor au cumpărat bisericii două cruci în valoare de 1800 Lei. Luăm cu bucurie act de asemenea creștinească îndeletnicire a școlărilor din Visag și îi dăm pildă de imitat și altora.

Mulțumite publice. Preotul și epitropia parohială din Apadia mulțumește și pe această cale d-lui *Dr. Cornel Corneanu* care a donat pe seama bisericii un rând

de ornate de mătase cu fir în valoare de circa 30.000 Lei. Dumnezeu să răsplătească această faptă creștinească! *Pr. Pavel Goanță.*

* *

Subsemnatul și pe această cale vin a mulțumi tinărului meu parohian ucenic la Societatea U. D. R. în Reciția, Octavian Truia, carele a binevoit a lucra în traforaj un policandru pentru 24 lumini pe care l'a donat sf. noastre biserici și acest policandru a fost sfințit cu fastul obicinuit luni la Sf. Paști. Fapta aceasta frumoasă și laudabilă ne-a impresionat adânc și îndeosebi faptul, că acest tinăr ucenic, după munca ce o prestă în atelierul Societății, timpul liber nu l'a risipit, ci a lucrat luni de zile până ce a confecționat și compus acest policandru mare și frumos. Policandrul are valoare de 6000 Lei. Materialul lemnos a costat 1500 Lei, bani jertfiliți din micuța lui retribuțiune ce o primește de la Societate. Tinărul acesta este băeat deștept, priceput, harnic și-și iubește legea și biserica strămoșească. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească această faptă frumoasă, ca ceilalți ucenici, camarazi ai lui să ia exemplu dela el. *Pr. Axentie Popovici, Gârliște.*

* *

Preotul D. V. Anuțoiu și Epitropia sfintei biserici din Valeadeni, mulțumește și pe această cale următorilor credincioși pentru darurile ce au făcut bisericii și cari s'au sfințit și dat destinației lor în ziua de Florii a. c. D-lui Inv. pens. George Cătană și soției sale Ruja pantru Sf. Mormânt al Domnului în valoare de 4000 Lei. Elevelor străjere dela școala primară cari sub conducerea d-nei inv. Ionescu au lucrat pentru acoperirea Prestolului un măsa în valoare de 2000 lei. Epitropului Antonie Ivan și familiei pentru 2 acoperiminte în valoare de 1500 lei. Sătenului Iliia Băbun pentru un analog și un sfeșnic în valoare de 3000 lei. Unui număr de 64 credincioși pentru contribuția lor la cumpărarea unui chivot în valoare de 3000 lei. Bătrânei Elisabeta Miu pentru 2 măsa în valoare de 500 lei.

Dumnezeu să binecuvânteze și să răsplătească pe cei ce iubesc podoaba Casei Lui!

* *

Comuna bisericească ort. rom. din Zlatița exprimă și pe această cale sincerile mulțumiri gimnazului de fete „Julia Hașdeu” din Lugoj, care ne-a dăruit de Sf. sărbători a învierii: un rând de ornate luminate complete din mătasă; 4 icoane a învierii; a Pogorării Duhului Sfânt; a Înălțării și a Nașterii Domnului; deasemeni și mai multe lumânări.

Totodată mulțumim domnișoarei profesoare Eugenia Duzescu dela acest gimnaz, care ne-a dăruit o icoană mare pictată pe pânză din anul 1840 care e în stare bună. Total în valoare de 14000 Lei. Dumnezeu să răsplătească faptele pilduitoare. *Pr. Rusalin Trica, Zlatița.*

Revenire. Fruntașul român Petru Borduz din Visag, la stăruințele preotului nostru Petru Murgoi de acolo și la îndemnul conștiinței lui de român adevărat a părăsit unirea cu catolicii și a revenit la ortodoxia străbună. Binecuvântat să fie ceasul în care cei rătăciți vremelnici revin la matcă!

Masă pentru săraci a oferit, ca în fiecare an P. S. Părinte Episcop și anul acesta la Dumineca Tomii. Din bunătățile oferite și binecuvântate de Arhipăstor s'au înfruptat peste 200 de săraci din Caransebeș, al căror

praznic de o zi încă este o bucurie pentru Cel cari li-l oferă.

Pentru cartea I. D. au contribuit: Pr. Vichentie Pirtea Sinersig cu suma de Lei 500, pr. Mihuți Jigorea și Nicolae Sintescu din Logoj cu 500 + 500 Lei, pr. Nicolae Bihoiu din Lăpușnicul-mare cu 500 Lei, pr. Tiberiu Șuta din Rudăria cu 200 Lei, admin. prot. Victor Popovici Satul-nou Lei 750, pr. Timotei Popovici Satul-nou Lei 500, pr. Iova Drăghină Mâtnicul-mare 300 Lei, pr. Remus Olariu din Prisaca Lei 200, pr. George Bria din Ruginos Lei 100 și pr. Plinius Oancea din Câmpia Lei 100. Total Lei 4150, suma anterioară Lei 8300, total general 12.450.

Retribuțiunile proești pe luna Aprilie a. c. au fost ridicate dela Stat și se lichidează în orele de oficiu.

CONCURS.

Nr. 98/1940.

Pe baza §-lui 63 din Statutul organic combinat cu § 23 p. 5 din acest Statut, precum și pe baza §-lui 7 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter și § II p. 4 lit. I din Normativ priv. la reg. func. org. protopresbiterale, — Consiliul eparhial publică concurs pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul protopopesc al Caransebeșului, cu sediul în Caransebeș.

Recurenții la acest post au să dovedească că au cvalificațiunea prevăzută în concluzul Nr. III al congresului național bisericesc din anul 1888.

Beneficii:

1. Dotațiunea dela parohia I centrală protopresbiterală, din Caransebeș, care constă din:
 - a) Sesiunea parohială constatătoare din 32 jughere 951 stp.
 - b) Birul parohial uzitat.
 - c) Taxele stolare uzitate.
2. Dotațiunea protopresbiterală care constă din:
 - a) Sesiunea protopresbiterală, constatătoare din 32 jughere 800 stp.
 - b) Birul protopresbiteral anual, uzitat dela proești tractului, conform decisului 32 din „Rescriptul declaratoriu iliric”.
 - c) Paușal de cancelarie în mărimea votată an de an de adunarea protopresbiterală.

Din considerare la probalitatea unei eventuale noi arondări a protopresbiteratelor, precum și a parohiilor și a fixării din nou a sesiunilor parohiale, pentru fiecare paroh din Caransebeș, viitorul protopop va trebui să-și dea consimțământul la noile arondări și la aceste schimbări în parohia centrală, fără a putea formula vre-o pretenziune materială.

Reflectanții la acest post își vor înainta petițiunile lor ajustate cu documentele autentice despre cvalificațiunea lor și ocupațiunea lor de până acuma, Consiliului eparhial în termen de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în „Foaia Diecezană”.

Caransebeș, din ședința consiliului protopopesesc ținută la 15 Martie 1940.

Președinte:

Pr. Isaia Suru

adm. protopopesec.

3-3

Secretar:

Ilie Sirbu

not. cons. protop.

Nr. 1628 B ex 1940.

Se aprobă și se dă spre publicare.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 28 Martie 1940.

Episcopul:

† VASILE

Consilier referent:

Prof. R. G. Ancușă.

TRIBUNALUL CARANSEBEȘ CA INSTANȚĂ PENTRU FIRMELE COMERCIALE.

No. F. Soc. 14.

Deciziune:

Având în vedere cererea înregistrată la acest Tribunal sub Nr. 5600 din 3 Mai 1940 al firmei „Prima cassă de păstrare S. P. A. din Caransebeș”, prin care înaintează procesul verbal despre adunarea generală extraordinară din 20 Aprilie 1940, Monitorul Oficial Nr. 76 din 29 Martie 1940, Buletinul Oficial Bancar Nr. 26 din 30 Martie 1940 și Foia Diecezană Nr. 13 din 31 Martie 1940, din care reese că convocarea s'a publicat conform art. 35 al statutelor.

Prin procesul verbal încheiat conform statutelor societății asupra ședinței adunării generale extraordinare din 20 Aprilie 1940, în care s'a hotărât lichidarea societății, din motivul că societatea față de sarcinile tot mai mari ce apasă societatea și din cauza rezultatelor defavorabile constante ale activității ei, ar fi expusă a deveni insolubilă, numindu-se lichidatori D-nii Dr. Ernest Halle și Norbert Fischer membrii acționari, iar secundul fiind și Directorul Societății.

Având în vedere că în conformitate cu bilanțul și contul de profit și pierdere anexat la cererea rezultă că, societatea față de capitalul ei social de 5,000.000 Lei, a realizat în anul 1939/40 un venit net de numai 87.365 Lei, astfel că, motivul invocat pentru lichidarea Societății e real.

Că adunarea generală a societății a fost competentă a hotărât lichidarea ei, conform art. 35 din statutele ei.

Că din procesul verbal al ședinței ei, rezultă că adunarea generală era compusă din N-rul de membrii statutar putând deci aduce hotărâri valabile.

Pentru aceste motive

Decidem:

În baza art. 181 din c. com. se ia act de hotărârea de lichidare a societății Prima Cassa de Păstrare S. P. A. din Caransebeș, adusă în ședința extraordinară din 20 Aprilie 1940, cât și denumirea ca lichidatori a membrilor ei acționari Dr. Ernest Halle și Norbert Fischer ambii din Caransebeș.

Totodată ordonăm publicarea deciziunii prezente în Monitorul Oficial, Buletinul Oficial Bancar și Foia Diecezană și a anunța creditorii prin publicație conform art. 202 din c. com. pentru a-și valida creanțele lor.

Di. grefier al acestei instanțe va opera în registrul firmelor societății înregistrarea acestor hotărâri ale societății.

Prezenta deciziune se va comunica petiționarei și Camerei de Comerț Lugoj Oficiul registrului comerțului.

Data astăzi 3 Mai 1940, la Tribunalul Caransebeș, Jude raportor, ss. *Petre Popovici.*

Grefier, ss. Traian St. Guiu.

PRIMA CASSĂ DE PĂSTRARE DIN CARANSEBEȘ SOCIETATE PE ACȚII.

Capital vărsat Lei 5,000.000.

Rezerve Lei 558.589

Cont la Cec Nr. 89.025.

Inscris în registrul bancar No. 7 din 9. XI. 1934

Extras

de pe procesul-verbal al adunării generale din 20 Apr. 1940.

Președinte, vicepreședinte Eduard Bastius, Scrutatori: Azzola Bruno, Maurițiu Braun, Secretar: Dr. Dragu Gheorghe.

Adunarea generală ordinară constituită conform statutelor și legi bancare:

1. în unanimitate aprobă darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Consiliului de Cenzori precum și Bilanțul cât și Contul de profit și pierdere pe anul 1939,

2. dă descărcarea Consiliului de Administrație și Consiliului de Cenzori de gestiunea sa pe exercițiul anului 1939,

3. în unanimitate aprobă propunerea Consiliului de Administrație referitoare la folosirea beneficiului net,

4. alege în unanimitate în Consiliul de Administrație pe timp de un an pe Domnii: ing. Pavel Goanță, Eduard Bastius, Drinca Cornel, Dr. Halle Ernest și Adalbert Mendel, iar Consiliul de Cenzori pe timp de un an pe Domnii: Enric Finz, Alfred Rezacs, Mayer Joan, iar ca supleanți: Eftimie Căpușă, Bruno Azzola și Metode Jompan.

Președinte: (ss) *Eduard Bastius.*

Secretar:

Scrutatori:

(ss) *Dr. Gheorghe Dragu.*

(ss) Maurițiu Braun, Bruno Azzola.

Extras

de pe procesul-verbal al adunării generale extraordinare din 20 Aprilie 1940.

Președinte, vicepreședinte Eduard Bastius, Scrutatori: Eugen Donner, Ignatie Katz, Secretar: Dr. Gheorghe Dragu

Adunarea generală extraordinară constituită conform statutelor și legii bancare.

1. în unanimitate aprobă raportul Consiliului de Administrație referitor la lichidarea institutului, hotărâște în unanimitate lichidarea institutului,

2. și alege ca lichidatori în unanimitate pe Domnii: Dr. Ernest Halle și Norbert Fischer mari acționari.

Președinte: (ss) *Eduard Bastius.*

Secretar:

Scrutatori:

(ss) *Dr. Gheorghe Dragu.*

(ss) Eugen Donner, Ignatie Katz.

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș.

Nr. 145/1940 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

In cauza de executare pornită de urmărita firmă Prima Cassă de Păstrare din Caranseboș contra urmăritului Grozescu Ion (a lui Ion) domiciliat în Turn la cererea urmăritorului, judecătoria ordonă licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 79/192 parte de sub B. 4, 13, 15, 18, din imobilul înscris în c. f. a comunei Turn (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) dir. c. f. 135 Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 118 Casa Nr. 54 cu curte în Intravilan de 87 stp. Nr. top. 119 Grădină în Intravilan de 343 stp. prețul de strigare de 12.031 lei, Nr. de ord. A. II. 1-2 Nr. top. 585 Fânaț în Țarina de 294 stp. 586 Grădină în Țarina de 1423 stp. prețul de strigare de 2.643 lei, Nr. de ord. A. 1 Nr. top. 310/1 Grădină în Dosu Slatinei de 950 stp. prețul de strigare de 1530 lei, A. 2 Nr. top. 365/1 Grădină în Lacu și Mircuș de 819 stp. prețul de strigare de 1.288 lei, A. 3 Nr. top. 466 Grădină în Seliște de 836 stp. prețul de strigare de 1.504 lei, A. 4 Nr. top. 606/1 Arabil în Țarina de 507 stp. prețul de 608 lei, A. 5 Nr. top. 709 Fânaț în Țarina de 1273 stp. prețul de strigare de 1.584 stp. A. 6 Nr. top. 1014/1 Fânaț în Slatina de 1 jug. 1053 stp. prețul de strigare de 3.344 lei, A. 7 Nr. top. 1100 Fânaț în Dealu de 1 jug. 593 stp. prețul de strigare de 27.34 lei, A. 8 Nr. top. 1180 Fânaț în Valea Turnului și Măloasa de 945 stp. prețul de strigare de 1216 lei, asupra 3/12 parte de sub B. 34, 9 din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 136 Turn Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 206 Grădină în Intravilan de 240 stp. 207 Moara Nr. 81 în Intravilan de 8 stp. prețul de strigare 14192 lei, Nr. top. de ord. A. I. 1 Nr. top. 319/2 Grădină în Dosu Blaținei de 1 jug. 1407 stp. prețul de strigare de 2976 lei, Nr. de ord. A. I. 2 Nr. top. 365/3 Grădină în Lacu și Mircuș de 112 stp. prețul de strigare de 112 lei, A. I. 3 Nr. top. 785/2 Fânaț în Cornuțelul mic de 800 stp. prețul de strigare 800 lei, în fine asupra 1/4 parte de sub B. 3 din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 139 Turn sub Nr. de ord. A. I. 1 Nr. top. 365/4 Grădină în Lacu și Mircuș de 820 stp. prețul de strigare de 816 lei, A. I. 2 Nr. top. 785/1 Fânaț în Cornuțelul mic de 1385 stp. prețul de strigare de 1392 lei, pentru încasarea creanței de 98350 lei capital, interese legale dela 20 Octomvrie 1930, cheltueli de proces și de executare de 5984 lei, fixate până acum, cheltueli de 2100 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încasarea creanței de 6.950 lei, capital și acc. a firmei Banca Graniței din Caransebeș. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **22 Mai 1940 ora 9** la primăria comunei Turn.

Caransebeș, la 3 Ianuarie 1939.

Judecător **Leo Pető.****D. Lăzărel** dir. c. f.

Pentru conformitate :

D. Lăzărel directorul c. f.**La „Librăria Diecezană“**

din Caransebeș se găsesc următoarele cărți de predici:

Mitropolitul Moldovei Nicodem: „Predici“ despre căderea lui Adam, Păcat, Moarte și Inviere. Prețul 200 lei.**P. S. Episcop Vasile:** „Praznic Luminat“ conține: predici la praznicele împărătești și ale Maicii Domnului. Legat lux 200 lei, broșat 150 lei exemplarul.**Episcop Nicodem:** Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. I, conține 75 predici catihetice pt. popor prețul 120 lei.

" " Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. V conține 58 cuvântări la postul mare, preț. 120 lei.

" " Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. VI, Predici la sârb. împărat. prețul 170 lei.

" " Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. VII, conține cuvântări la sârb. Maica Domnului, Dumineci, etc. prețul 110 lei.

" " Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. VIII, conține cuvântări Liturgice prețul 110 lei.

" " Seminte Evanghelice pt. „Ogorul Domnului“ vol. XII, conține predici pt. tineretul școlar preț. 90 lei.

" " „Ogorul Domnului“ vol. XIX, Cei perduți, prețul 80 lei.

La „Librăria Diecezană“

din Caransebeș, se află de vânzare:

Cărți pentru premii școlare, Biblioteca Albina**„Carte de Rugăciuni“**

Se aduce la cunoștința Cucernicilor preoți care nu au comandat încă

Cutiile pentru botez și Cuminecarea bolnavilor

să binevoiască a le comanda dela Librăria Diecezană din Caransebeș.